

- 5 AUG 1999

THE STRUCTURE AND PROPERTIES OF THE ISOZYMES
OF CASSAVA LINAMARASE

KANNIKA SERMSUVITAYAWONG
//

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
OF MASTER OF SCIENCE
(BIOCHEMISTRY)

With compliments
of

IN

ศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ วัฒนศิริ

FACULTY OF GRADUATE STUDIES

MAHIDOL UNIVERSITY

1991

Copyright by Mahidol University

310730

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาโครงสร้างและคุณสมบัติของไอโซไซม์ของ เอ็นไซม์ลินามาเรสจาก
มันสำปะหลัง

ผู้วิจัย การรณิกา เสริมสุวิทย์วงศ์

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ชีวเคมี)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ม.ร.ว. ชัชวาลย์ สวัสดิวัตน์, Ph.D.

มนตรี จุฬารัตนพล, Ph.D.

วันที่สำเร็จการศึกษา

28 พฤษภาคม พ.ศ. 2534

บทคัดย่อ

จากการศึกษาโครงสร้างของลินามาเรสที่ถูกสกัดและทำให้บริสุทธิ์จากส่วนของก้านใบ
ลำต้นและเปลือกของราก พบว่าลินามาเรสมีขนาดโมเลกุลในภาวะที่ไม่เสียสภาพประมาณ
600,000-2,000,000 ดาลตันโดยโครมาโตกราฟีในเซฟาโรส 4บี และเมื่อใช้ SDS กับ
ความร้อนทำให้เสียสภาพหน่วยย่อยมีขนาดโมเลกุลเท่ากับ 63,000 ดาลตันโดย SDS-PAGE
โครงสร้างของลินามาเรสจากเนื้อเยื่อทั้ง 3 แหล่งในภาวะที่ถูกทำให้เสียสภาพด้วยกรดและ
ยูเรียทั้งที่มีและไม่มี triton X-100 ร่วมปรากฏเป็นแถบโปรตีนเพียง 1 แถบในตำแหน่ง
เดียวกัน จากผลการทดลองให้ข้อเสนอแนะว่าลินามาเรสประกอบด้วยโพลีเปปไทด์เพียง
1 ชนิด

การศึกษาโครงสร้างของลินามาเรสโดยอิเล็กโตรโฟรีซิสในสภาวะที่ไม่เสียสภาพ พบ
ว่า ลินามาเรสให้รูปแบบของแถบโปรตีนและเอ็นไซม์ เป็นจำนวนมากกว่า 6 แถบในโพลีอะ-
ครีลาไมด์และรูปแบบนี้ไม่พบเมื่อศึกษาโดยอิเล็กโตรโฟรีซิสบนแผ่น เซลลูโลสอะซีเตตที่ไม่มี
sieving effect นอกจากนี้รูปแบบของแถบโปรตีนและเอ็นไซม์ที่พบบน PAGE ในสภาวะ
ที่ไม่เสียสภาพยังปรากฏกับลินามาเรสที่สกัดใหม่ด้วย ผลการทดลอง เสนอแนะว่าลินามา-
เรสสามารถจับกลุ่มเป็นโมเลกุลหลายขนาดและภาวะการจับกลุ่มนี้อาจพบในมันสำปะหลังใน
ธรรมชาติ เมื่อศึกษาเพิ่มเติมพบว่าการจับกลุ่มของหน่วยย่อยของลินามาเรสมีเป็นจำนวน

คู่เช่น 4, 6, 8, 10 เป็นต้น และการแตกตัวและรวมตัวของกลุ่มเหล่านี้เป็นกลุ่มที่เล็กลงหรือใหญ่เกิดขึ้นได้เพียงเล็กน้อยในอิเล็กโทรโฟรีซิสบนอะครีลาไมด์ใน 2 ทิศทางที่หามุมฉากกัน ข้อมูลที่ได้จากการแยกลินามาเรสที่จับกลุ่มเป็นโมเลกุลขนาดใหญ่และที่จับกลุ่มเป็นโมเลกุลขนาดเล็กโดยโครมาโตกราฟีในเซฟาโรส 4บี และจากการแสดงถึงผลกระทบของยูเรียต่อภาวะการจับกลุ่มของลินามาเรสให้ข้อเสนอแนะว่าลินามาเรสอาจต้องจับกลุ่มในขนาดที่พอเหมาะ เพื่อก่อให้เกิดความจำเพาะต่อลินามารินซึ่งเป็นสารตั้งต้นธรรมชาติ

เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของไอโซไซม์ทั้ง 3 ชนิดที่ปรากฏในโครมาโตกราฟซึ่งได้ลินามาเรสจากเนื้อเยื่อ 3 แหล่งไปวิเคราะห์โดยไอโซอิเล็กตริกโฟกัสซึ่งในอากาศโรสพบว่าลินามาเรสที่บริสุทธิ์จากส่วนก้านใบและลำต้นให้แถบโปรตีนที่มี pI 4.6 และจากส่วนเปลือกของรากให้แถบโปรตีนอยู่ชิดกัน 2 แถบซึ่งมี pI 4.5-4.6 ผลการวิเคราะห์ไอโซไซม์ 3 ชนิดที่แยกด้วยโครมาโตกราฟซึ่งที่ pH 4.3, 3.3 และ 2.9 โดยไอโซอิเล็กตริกโฟกัสซึ่งปรากฏว่าไอโซไซม์ทั้ง 3 ชนิดมีรูปแบบของแถบโปรตีนที่ pI เดียวกัน ในการศึกษาเพิ่มเติมในภาวะไม่เสียสภาพโดย PAGE ให้ข้อเสนอแนะว่ารูปแบบที่พบในโครมาโตกราฟซึ่งอาจเกิดจากความแตกต่างของขนาดโมเลกุลของลินามาเรสที่มีการจับกลุ่ม

ในการวิเคราะห์องค์ประกอบทางกรดอะมิโนพบว่าลินามาเรสจากก้านใบ ลำต้น และเปลือกของรากประกอบด้วยกรดอะมิโนทั้งชนิดและสัดส่วนที่คล้ายกัน นอกจากนี้ ปริมาณของกรดอะมิโนที่มีแขนข้างเป็นกรดมีปริมาณสูงประมาณ 2 เท่าของที่มีแขนข้างเป็นเบสซึ่งสอดคล้องกับ pI ของลินามาเรสซึ่งอยู่ในช่วงกรด และปริมาณของกรดอะมิโนชนิด hydrophobic นั้นมีปริมาณเกือบ 50% ของปริมาณกรดอะมิโนทั้งหมด

phoresis. Since the latter has no sieving effect, these results suggested that linamarase is present as aggregates with various MW sizes. The presence of a ladder pattern in fresh extract was confirmed and suggested the possibility that such aggregates existed in vivo, with the prominent forms consisting of even subunit numbers, namely 4, 6, 8, 10 and larger multiples. On 2 dimensional non-denaturing PAGE, stem linamarase showed little interconversion of aggregated forms. Data obtained from the partial separation of high MW forms and low MW forms on Sepharose 4B chromatography and demonstration of effect of urea on linamarase aggregates suggest that existence of linamarase aggregates of appropriate size are needed for improved specificity towards linamarin.

Re-evaluation of the different forms eluted at different pH (pH 4.3, 3.3 and 2.9 on chromatofocusing showed no diffelectric focusing, suggesting that all three forms may have the same pI. In addition, the pattern obtained on non-denaturing PAGE suggested that the different chromatofocusing forms may be due to the differences in aggregate size.

Amino acid analysis showed no difference between linamarase from the three tissues. The composition showed that the content of acidic amino acids (Glx + Asx) was double the content of basic amino acids (Lys + Arg + His), consistent with the enzyme's low pI. Furthermore, the content of hydrophobic amino acids (Ala, Val, Leu, Ile, Pro, Phe, Tyr) was high and approached 50 % of the total amino acids.